

Sag T-191/99

David Petrie m.fl.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Åbenhed — aktindsigt — Kommissionens afgørelse 94/90/EKSF, EF, Euratom — traktatbrudsprocedure — åbningskrivelse — begrundet udtalelse — undtagelse med hensyn til beskyttelsen af offentlige interesser — inspektioner og undersøgelser — retslige procedurer — forfatterreglen — direkte virkning af artikel 255 EF«

Rettens dom (Fjerde Udvidede Afdeling) af 11. december 2001 II-3681

Sammendrag af dom

1. *Annullationssøgsmål — retlig interesse — sagsøger, der anfægter en afgørelse om ikke at give ham aktindsigt i en institutions dokumenter (Art. 230, stk. 4, EF; Kommissionens afgørelse 94/90)*

2. *Kommissionen — aktindsigt i Kommissionens dokumenter — artikel 255 EF og artikel 1, stk. 2, EU, — direkte virkning — foreligger ikke — konsekvenser (Art. 255, EF; art. 1, stk. 2, EU; Kommissionens afgørelse 94/90)*
3. *Kommissionen — aktindsigt i Kommissionens dokumenter — afgørelse 94/90 — begrænsninger af princippet om aktindsigt — forfatterreglen — rækkevidde — afslag på aktindsigt i dokumenter, der hidrører fra en medlemsstat (Art. 253 EF og 255 EF; Kommissionens afgørelse 94/90)*
4. *Kommissionen — aktindsigt i Kommissionens dokumenter — afgørelse 94/90 — åbenhed — undtagelser fra princippet om aktindsigt — beskyttelsen af offentlige interesser — retslige procedurer — traktatbrudssøgsmål — åbningsskrivelse og begrundet udtalelse i forbindelse med Kommissionens undersøgelser og inspektioner (Art. 226 EF; Kommissionens afgørelse 94/90)*

1. Det fremgår af opbygningen af afgørelse 94/90 om aktindsigt i Kommissionens dokumenter, at den generelt skal finde anvendelse på begæringer om aktindsigt i dokumenter, og at enhver i henhold til afgørelsen kan bede om aktindsigt i et hvilket som helst ikke-offentliggjort kommissionsdokument, uden at begæringen skal begrundes. En person, som er blevet nægtet aktindsigt i et dokument eller i en del af et dokument, har derfor allerede af den grund en interesse i, at den pågældende afgørelse om afslag annulleres.

reglen skal være klar, at den skal være ubetinget, hvilket vil sige, at der ikke må stilles nogen materiel betingelse for dens gennemførelse, og at dens gennemførelse ikke må være afhængig af senere foranstaltninger, som enten Fællesskabets institutioner eller medlemsstaterne kunne træffe ud fra et skøn.

(jf. præmis 26)

2. Betingelserne for, at en bestemmelse i traktaten er direkte anvendelig, er, at

Dette er ikke tilfældet med hensyn til artikel 1, stk. 2, EF og artikel 255 EF. Det er uomtvisteligt, at artikel 1, stk. 2, EF ikke er klar. Det er tillige klart, at artikel 255 EF på grund af bestemmelsens stk. 2 og 3 ikke er ubetinget, og at dens gennemførelse afhænger af vedtagelse af senere foranstaltninger. Fastsættelsen af generelle principper for og begrænsninger af udøvelsen af retten til aktindsigt ud fra hensynet til offentlige eller private

interesser er tillagt Rådet inden for rammerne af dets skøn på lovgivningsområdet.

Det følger heraf, at ikrafttrædelsen af artikel 1, stk. 2, EF og artikel 255 EF ikke har medført, at bestemmelserne i afgørelse 94/90 om aktindsigt i Kommissionens dokumenter uden videre er bortfaldet.

(jf. præmis 34, 35 og 36)

3. Så længe der ikke findes et trindhøjere retsprincip om, at Kommissionen ikke var bemyndiget til i afgørelse 94/90 om aktindsigt i Kommissionens dokumenter at undtage dokumenter, som den ikke har forfattet, fra adfærdskodeksens anvendelsesområde, kan den pågældende regel bringes i anvendelse. Dette gælder, selv om Fællesskabets institutioner i forbindelse med vedtagelsen af beslutninger anvender dokumenter hidrørende fra tredjemand, for åbenheden i beslutningsprocessen og borgernes tillid til Fællesskabets administration kan sikres ved en tilstrækkelig begrundelse af beslutningerne. Begrænsningerne i aktindsigt i dokumenter, der er udarbejdet af tredje- mand, og som institutionerne ligger inde med, er uden betydning for den forpligtelse, som i medfør af artikel 253 EF påhviler institutionerne til at give en tilstrækkelig begrundelse for deres beslutninger. For at begrundelsen

kan anses for tilstrækkelig, skal institutionen, hvis den har truffet sin beslutning på grundlag af et dokument, der er udarbejdet af tredjemand, redegøre for indholdet af dokumentet i beslutningen og begrunde, hvorfor den har anvendt det som grundlag for beslutningen. Kommissionen har således ikke begået nogen retlig fejl ved ikke at anse sig for forpligtet til at give aktindsigt i dokumenter, der var udarbejdet af nationale myndigheder.

(jf. præmis 47, 49 og 50)

4. Kommissionen afslog med føje at offentliggøre de åbningsskrivelser og begrundede udtalelser, som er blevet udarbejdet i forbindelse med Kommissionens undersøgelser og inspektioner, med den begrundelse, at en offentliggørelse kunne skade offentlige interesser. Medlemsstaterne har ret til at forvente fortrolighed fra Kommissionens side under de undersøgelser, som eventuelt vil føre til en traktatbrudssag. Dette krav om fortrolighed gælder fortsat også efter sagens indbringelse for Domstolen, idet det ikke kan udelukkes, at drøftelserne mellem Kommissionen og den pågældende medlemsstat med henblik på at få medlemsstaten til frivilligt at opfylde kravene i henhold til traktaten fortsætter under den retslige procedure og helt frem til Domstolens afsigelse af dom.

Af hensyn til fremme af det formål, det er, at der findes en mindelig løsning på tvisten mellem Kommissionen og den pågældende medlemsstat, inden Domstolen afsiger dom, er det berettiget under henvisning til beskyttelsen af den offentlige interesse med hensyn til inspektioner og undersøgelser og retslige procedurer, som er omfattet af den første kategori af undtagelser i afgø-

relse 94/90, at afslå aktindsigt i åbningsskrivelser og begrundede udtalelser, der udarbejdes som led i proceduren i artikel 226 EF.

(jf. præmis 68 og 69)